

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2018 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 3D-192
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2024 m. kovo 2 d. įsakymo
Nr. 3D-268 redakcija)

TVARIOS ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS IR MAISTO PRAMONĖS DEPARTAMENTO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamentas (toliau – departamentas) yra Žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) administracijos savarankiškas padalinys, tiesiogiai pavaldus Žemės ūkio viceministrui.

2. Departamentas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, šiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

3. Departamentas pagal kompetenciją formuoja arba dalyvauja formuojant valstybės politiką gyvulininkystės (įskaitant veislininkystę, veterinariją ir genetinių išteklių saugojimą), maisto pramonės (įskaitant mėsos, pieno ir kitus perdirbtus produktus), žemės ūkio ir maisto produktų kokybės, genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų naudojimo ir kontrolės, nacionalinės maisto kokybės sistemos produktų bei produktų su Saugoma kilmės vietos nuoroda, Saugoma geografinė nuoroda ir Garantuoto tradicinio gaminio nuoroda (toliau – kokybiški produktai) gamybos ir konkurencingumo rinkoje didinimo, bei organizuoja ir koordinuoja ES bendro žemės ūkio rinkų organizavimo priemonių įgyvendinimą, organizuoja šių sričių teisės aktų projektų rengimą ir organizuoja jų įgyvendinimą.

4. Departamento struktūra:

4.1. Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyrius;

4.2. Maisto pramonės ir kokybės skyrius

II SKYRIUS DEPARTAMENTO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Departamento uždaviniai yra:

5.1. dalyvauti formuojant valstybės politiką gyvulininkystės (įskaitant veislininkystę, veterinariją, genetinių išteklių saugojimą) ir maisto pramonės (įskaitant mėsos, pieno ir kitus perdirbtus produktus) (toliau – žemės ūkio gamyba ir maisto pramonė) valstybinio reguliavimo ir koordinavimo, techninės pažangos ir plėtros srityse ir koordinuoti jos įgyvendinimą;

5.2. pagal kompetenciją organizuoti ir koordinuoti ES bendrosios žemės ūkio politikos nuostatų įgyvendinimą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo priemonių ir tiesioginės paramos schemų diegimo ir taikymo srityse;

5.3. sudaryti teises ir ekonomines sąlygas pagal ES reikalavimus ir ES šalių patirtį plėtoti žemės ūkio gamybą ir maisto pramonę;

5.4. sukurti teises ir ekonomines sąlygas racionaliai funkcionuoti žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės rinkai;

5.5. nustatyti žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės plėtros prioritetus, dalyvauti formuojant racionalią investicijų į šias sritis politiką;

5.6. dalyvauti formuojant Lietuvoje gaminamų žemės ūkio produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo politiką, pasitelkiant šalies ir užsienio ekspertus, tarptautines ir kitas paramą teikiančias organizacijas ir koordinuoti jos įgyvendinimą;

5.7. dalyvauti formuojant mokslo ir modernių technologijų žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės politiką ir koordinuoti jos įgyvendinimą;

5.8. pagal kompetenciją koordinuoti ir organizuoti ministerijos administracijos padalinių, ministerijos reguliavimo srities institucijų, įmonių ir įstaigų veiklą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo, žemės ūkio ir maisto produktų kokybės, gyvulininkystės (įskaitant veislininkystę, veterinariją ir genetinių išteklių saugojimą) srityse;

5.9. dalyvauti formuojant valstybės politiką žemės ūkio, maisto produktų saugos ir kokybės srityse;

5.10. formuoti kokybiškų produktų gamybos ir populiarinimo politiką ir koordinuoti jos įgyvendinimą;

5.11. dalyvauti formuojant valstybės politiką genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų naudojimo ir kontrolės srityse;

5.12. pagal kompetenciją dalyvauti formuojant taršos iš žemės ūkio veiklos šaltinių mažinimo politiką;

5.13. pagal kompetenciją dalyvauti formuojant klimato kaitos politiką žemės ūkio gamyboje;

6. Departamentas, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

6.1. užtikrina, kad būtų įgyvendintos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano sektorinės intervencinės priemonės „Investicijos į vyno sektorių“ ir 2023–2027 metų strateginio plano intervencinės priemonės „Susietoji pajamų parama pieninių veislių karvių augintojams (laikytojams)“ ir kitos ES bendro žemės ūkio rinkų organizavimo priemonės: parama, teikiama pagal ES ir Nacionalinės paramos schemas, skerdenų klasifikavimas ir kainų skelbimas, intervencinės priemonės – privatus saugojimas ir intervencinis supirkimas, produktų vidaus vartojimo skatinimo schemas, standartų, susijusių su kokybe, mase, įpakavimu, saugojimu, transportavimu, tiekimu rinkai, ženklavimu, taikymas, gyvulių ženklavimas ir registravimas, rinkos kainų registravimas, paramos priemonės, padedančios užkirsti ligų plitimą, kitos valstybės pagalbos priemonės;

6.2. pagal kompetenciją atstovauja šalies interesams ES komitetų bei darbo grupių veikloje bei rengia medžiagą svarstomais klausimais;

6.3. rengia ir teikia pasiūlymus bei išvadas dėl ES teisės aktų nuostatų bendro žemės ūkio rinkų organizavimo klausimais;

6.4. pagal kompetenciją rengia arba dalyvauja rengiant Lietuvos Respublikos įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymų, ministerijos kanclerio potvarkių, kitų teisės aktų projektus, kontroliuoja jų įgyvendinimą;

6.5. dalyvauja rengiant žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės plėtojimo programas;

6.6. organizuoja gyvulių skerdenų klasifikavimo sistemos įgyvendinimą Lietuvoje;

6.7. reglamentuoja pieno pardavimo perdirbti tvarką;

6.8. nustato alkoholinių gėrimų, išskyrus tuos, kurių klasifikavimas nustatytas tiesioginio taikymo ES teisės aktuose, grupes, pogrupius ir (ar) kategorijas;

6.9. pagal kompetenciją dalyvauja darbo grupėse derinant Lietuvos Respublikos įstatymus, standartus, kokybės reikalavimus ir kitus teisės aktus su atitinkamais ES teisės aktais;

6.10. pagal kompetenciją dalyvauja kuriant efektyvią valstybės ekonominio reguliavimo priemonių, t. y. kainų, subsidijų, tiesioginių išmokų, mokesčių, kreditų, muitų sistemą;

6.11. rengia ir teikia pasiūlymus dėl valstybės lėšų skyrimo atskirų sričių priemonėms ir programoms įgyvendinti, kontroliuoja ir analizuoja šių lėšų panaudojimo tikslingumą;

6.12. pagal kompetenciją dalyvauja formuojant žemės ūkio ir maisto produktų vidaus rinkos apsaugos ir reguliavimo politiką, teikiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl prekybos skatinimo ir vidaus rinkos ekonominio reguliavimo, skatinant žemės ūkio ir maisto produktų konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose;

6.13. dalyvauja koordinuojant šalies žemės ūkio ir maisto produktų gamybos bei perdirbimo įmonių atstovavimą užsienio parodose, mugėse, organizuojant Lietuvoje tarptautines prekybos muges ir parodas bei kitus renginius;

6.14. pagal kompetenciją kartu su kitais ministerijos struktūriniais padaliniais tobulina ir derina su ES teisės aktų reikalavimais žemės ūkio produkcijos kokybės vertinimo tvarką;

6.15. sudaro teisinės prielaidas, siekiant skatinti smulkų ir vidutinį verslą perdirbant ir realizuojant žemės ūkio ir maisto produktus;

6.16. teikia metodinę pagalbą savivaldybių administracijų žemės ūkio skyriams, žemės ūkio veiklos subjektams bei organizacijoms apie ES struktūrinės ir nacionalinės paramos reglamentavimą, teisinių ir ekonominių sąlygų rinkai racionaliai funkcionuoti sudarymą, mokslo rekomendacijų ir vertingos užsienio šalių patirties pritaikymą, gyvulininkystės, maisto, mėsos ir pieno produkcijos gamybos bei perdirbimo srityse;

6.17. pagal departamento kompetenciją atlieka ES programų bei struktūrinių fondų paramos analizę, padeda užmegzti bei plėtoti naudingus ryšius su mūsų šalies ir užsienio šalių partneriais žemės ūkio produkcijos gamybos, jos intensyvinimo ir kitose srityse;

6.18. pagal kompetenciją dirba su tarptautinėmis organizacijomis žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės srityje;

6.19. analizuoja ir vertina žemės ūkio ir maisto produktų gamybos intensyvinimo ir ekonominius rodiklius;

6.20. sprendžia aktualius klausimus, susijusius su žemės ūkio ir maisto produktų gamyba ir jų kokybe;

6.21. vykdo ministerijos vadovybės pavedimus, nagrinėja ir svarsto ministerijos reguliavimo srities įmonių veiklos klausimus, jų siūlymus ir prašymus, fizinių ir juridinių asmenų skundus, prašymus bei pranešimus;

6.22. teikia pasiūlymus ministerijos vadovybei dėl ES paramos programų, tarpšakinių, tarpžinybinių ar tarptautinių projektų vykdymo tikslingumo;

6.23. inicijuoja ir (ar) vykdo priimtus sprendimus, atlieka išankstinę, einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę kuriojamoje srityje;

6.24. rengia projektus dėl tiesioginės paramos lėšų tarp remtinių žemės ūkio sektorių paskirstymo bei paramos lygio pagal žemės ūkio produktus nustatymo;

6.25. organizuoja ūkinių gyvūnų tapatybės nustatymą bei jautienos ir veršienos ženklavimo įgyvendinimą;

6.26. koordinuoja gyvulių veislininkystę ir jos kontrolę, žemės ūkio rizikos valdymo priemonės – gyvūnų draudimo priemonę;

6.27. dalyvauja organizuojant žemės ūkio ir maisto produktų kainų registravimo ir skelbimo sistemos įgyvendinimą;

6.28. dalyvauja formuojant orientuotą į vartotoją, regioninę ir struktūrinę politiką žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės, kaimo plėtros, žemės ūkio, maisto produktų kokybės srityse;

6.29. koordinuoja kokybiškų produktų sertifikavimo ir (arba) kontrolės institucijų (įstaigų) veiklą;

6.30. vykdo atsakingosios institucijos funkcijas dėl žemės ūkio ir maisto produktų su Saugoma kilmės vietos nuoroda, Saugoma geografine nuoroda ir Garantuoto tradicinio gaminio nuoroda registracijos ir apsaugos;

6.31. inicijuoja nacionalinių maisto kokybės sistemų rengimą, sudaro teises prielaidas jų pripažinimui ir koordinuoja įgyvendinimą;

6.32. koordinuoja šviežių vaisių ir daržovių tiekimo rinkai reikalavimų įgyvendinimą ir atitikties nustatytoms prekybos standartams įvertinimo kontrolę;

6.33. dalyvauja atliekant genetiškai modifikuotų organizmų poveikio žemės ūkiui vertinimą, nustato genetiškai modifikuotų žemės ūkio augalų auginimo reikalavimus, koordinuoja genetiškai modifikuotų augalų pasėlių kontrolę, taip pat genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos ir augalinės kilmės produktų, neskirtų žmonių maistui ir gyvūnų pašarams, importo iš trečiųjų šalių ir tiekimo rinkai kontrolę;

6.34. pagal kompetenciją analizuoja ir vertina aplinkos apsaugos priemonių žemės ūkyje įgyvendinimą ir teikia šiais klausimais rekomendacijas;

6.35. pagal kompetenciją rengia, dalyvauja rengiant ir derina Lietuvos Respublikos poziciją dėl ES teisės aktų projektų, dalyvauja ES institucijose ir jų darbo organuose pagal kompetenciją nagrinėjamaais klausimais, koordinuoja ministerijos valdymo sričiai priskirtų valstybės institucijų ir įstaigų pozicijų rengimą ir derinimą ES institucijose ir jų darbo organuose nagrinėjamaais klausimais;

6.36. pagal kompetenciją užtikrina efektyvų atstovavimą Lietuvos Respublikos interesams ES institucijose ir jų darbo organuose;

6.37. pagal kompetenciją dalyvauja valstybės valdomose įmonėse sudarytuose kolegialiuose organuose;

6.38. pagal kompetenciją koordinuoja ir kontroliuoja ministerijai pavaldžių ir jos valdymo sričiai priskirtų institucijų, įstaigų ir įmonių veiklą;

6.39. pagal kompetenciją vykdo kitas teisės aktų numatytas funkcijas.

III SKYRIUS DEPARTAMENTO TEISĖS

7. Vykdydami pavestas funkcijas, departamento valstybės tarnautojai ir kiti darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – tarnautojai), turi teisę:

7.1. naudotis visomis teisėmis, nustatytomis valstybės tarnybą bei darbo santykius reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų;

7.2. suderinę su ministerijos administracijos struktūrinių padalinių vadovais, pasitelkti tarnautojus darbo grupėms ir komisijoms sudaryti;

7.3. teikti siūlymus ministerijos vadovybei dėl kompleksinių tarpšakinių ir tarpžinybinių projektų vykdymo, atitinkamoms institucijoms, įstaigoms bei organizacijoms pritarus, sudaryti darbo grupes bei komisijas, jas oficialiai įforminant nustatyta tvarka;

7.4. teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš ministerijos administracijos struktūrinių padalinių ir kitų fizinių ir juridinių asmenų informaciją ir dokumentus departamento kompetencijai priklausančiais klausimais.

IV SKYRIUS DEPARTAMENTO DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Departamentui vadovauja direktorius, kurį priima į pareigas ir atleidžia iš jų žemės ūkio ministras arba jo pavedimu ministerijos kancleris. Jei departamento direktoriaus nėra, jį pavaduoja vienas iš departamento patarėjų arba kitas valstybės tarnautojas, kuriam tai pavesta;

9. Departamento direktorius:

9.1. organizuoja departamento darbą, koordinuoja ir kontroliuoja departamento struktūrinių padalinių veiklą;

9.2. sprendžia departamento kompetencijai priklausančius klausimus ir yra asmeniškai atsakingas už departamentui pavestų uždavinių ir funkcijų tinkamą vykdymą;

9.3. užtikrina Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų bei ministerijos uždavinių ir tikslinių programų įgyvendinimą departamento kompetencijai priklausančiais klausimais;

9.4. pagal kompetenciją inicijuoja Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, ministro įsakymų ir kitų teisės aktų projektų rengimą;

9.5. atstovauja departamento interesams santykiuose su šalies ir užsienio fiziniais ir juridiniais asmenimis;

9.6. dalyvauja vadovybės pasitarimuose;

9.7. Žemės ūkio ministerijos darbo reglamento nustatyta tvarka pagal kompetenciją vizuoja teisės aktų ir kitų dokumentų projektus ir (ar) juos pasirašo;

9.8. vykdo kitas ministerijos vadovybės pavestas funkcijas ar pavedimus;

9.9. vykdo kitas pareigybės aprašyme numatytas funkcijas.
